

הלכות יום טוב תקורתקח

צה

ב מותר לסתום פי התנור כמיט המובל מערב יו"מ^{קיא} ואע"פ שהוא טח וממרח פי התנור^{קיב} וכשבת היה חייב משום לש"ג^{קיד} מכל מקום ביו"מ מותר כיון שהוא לצורך אכילה שעל ידי כן התנור מחזיק חומרו^{קיד} והתבשיל מצטמק יפה.

אבל אסור לגבל המיט ביו"מ^{קטז} שהרי אפשר לגבלו מערב יו"מ^{קטז} וכל מכשירי אוכל שאפשר לעשותן מערב יו"מ אסור לעשותן ביו"מ מן התורה^{קטז}.

ואפילו כמיט המובל מבעוד יום אין היתר אלא אם כן היה דעתו עליו מערב יו"מ לסתום פי התנור שאז אין בו משום מוקצה^{קטז}.

כמה דברים אמורים במיט התלוש מן הקרקע כגון המיט שברחוב וכיוצא בו אבל מיט המחובר לקרקע^{קטז} כגון המיט שעל שפת הנהר^{קכ} אפילו זימון כפה אין מועיל לו^{קכא} אלא צריך לנתקו מערב יו"מ ולעשות בו סימן^{קכב} ואז מותר לישול ממנו ביו"מ:

כא וכל זה כמיט אבל אפר מותר אפילו לגבלו ביו"מ ולסתום בו פי התנור^{קכב} לפי שאם יגבלו מערב יו"מ יתייבש ולא יוכל לסתום בו^{קכב} ויש חולקין על זה^{קכב} ואוסרין לגבל אפילו את האפר שאי אפשר לגבלו מערב יו"מ ויש לחוש לדבריהם^{קכב}:

תקח דברים האסורים ביום טוב להכנת צלי וכו' ג' סעיפים:

א אין מלבנים את הרעפים ביום טוב כדי לאפות^א או לצלות עליהם אפילו אם אי אפשר לו לאפות ולצלות בענין אחר^ב מפני שעל ידי הליבון הן מתחמקות^א (פירוש מתקשין ומתחוקק^ה) ואפילו הן ישנים מכל מקום כל שעה שהן מתלבנים הן מתחוקקן ויתרו והרי זה מתקן כלי ביו"מ^ו (עיין ס' תצ"ה"י):

ב הצולה הגים על גבי האסכלה הרי זה לא יחתך חתיכת נייר^ב כדי לשרותה במים וליתנה תחת הרג ע"ג האסכלה כדי שלא ישרף הרג^ג וכן לא יישבור חתיכת חרס^ד כדי ליתנה תחת הרג^ג וכן לא יפצע את הקנה ליתן קרום שלו תחת הרג^ג וכן אין פועצין

קיא נגרא לכ, בו מור ושילע ס"ז.

קיב רשב"א שם סו"ה וקמטא, ר"ן (יה, א) ד"ה גמ' לבוש ס"ז.

קיג לעיל ס' שד סכ"א (משום מנתקן). וראה מ"מ וניונים. ולענין פתחת התנור וסתירת המיט ראה לעיל ס' רגז ס"ז, ופי' שד ס"ז.

קיד רשב"א ר"ן שם לבוש שם.

קטז רמב"ם פ"ג ה"י. מור ושילע שם.

קטז רשב"א שם. מעט הב' כלבוש שם.

קז כדלעיל ס' תצה ס"ה.

קח מנדיב מן רגז תרצא, בשם ראב"ה ס' השענה מ"א סקט"ו.

קט נגרא שם. מור ושילע שם.

קכא כדלעיל ס' שח מ"ב (באבנים). ס' תצה ק"א סק"ה.

קכב נגרא שם, כפירוש רש"י ד"ה הוא. שילע שם.

קכג רבינא בנגרא שם, כפירוש רש"י שם ד"ה וקמטא. דעת הא' כבור. שילע ס"ז. ולענין גיבול אפר בשבת, ראה לעיל ס' שכא סג"ו.

קכד רשב"א שם ד"ה וקמטא. לבוש ס"ז.

קכה רמ"ן שם ד"ה וקמטא. רא"ש פ"ד ס' ב. מור בשם רמ"ן.

קכו יש"ש פ"ד ס' יד. מ"ז סק"ה. מ"א סקט"ו.

סימן תקח

א משנה לה, מוע"א (רעפ"ם). מור, מ"א סק"א (ולא אבנים. וראה לקמן ס' תקי ס"ח).

ב רמב"ם פ"ג ה"א. שילע ס"א.

ג כדלעיל ס' תצה ס"ה. שמשכירים שאפשר לעשותן מערב יו"מ אסור אפילו בענין שיפשה אכילתו. ונתבאר בקרי"א שם ס"ק ד.

ד נגרא דל, רע"א. מור ושילע שם. וראה גם לעיל ס' תקב ס"ז. ס' תקי סג"ו.

ה רש"י שם ד"ה ואמר.

ו מ"מ פ"ג ה"א, ברעת הרמב"ם (שם) והר"ף (יב, א).

ז רש"י שם ד"ה ואמר.

ח סק"ף ד.

ט משנה לה, ב. מור ושילע ס"א.

י רש"י שם ד"ה אין שוברין. מ"ז ס"ב.

יא משנה שם. מור ושילע שם.

יב רש"י שם. מ"ז שם.

יג בריתא דל, מוע"א כפירוש רש"י ד"ה אין מפצעין, וכשנתה שם. מ"א סק"ב.

הלכות יום טוב תקה-תקט

את הקנה לעשויה כמין שפור לצלות בו¹ לפי שכל שהוא עושה ומתקן דבר הראוי להשתמש בו הרי זה כמתקן כלי ביום טוב²:

ג. מותר לפצוע את האגוז במטלית ואין חוששין שמא תקרע³ שאף אם תקרע הרי זה מקלקל⁴ ופמור מן התורה אלא אם כן קורע על מנת לתפור⁵.

תקט כמה דינים פרטיים להלכות יום טוב ובו מ"ז סעיפים:

א. שפור שנעקם ונכפה⁶ אם יכול לצלות בו כמות שהוא כלי שיפשימו אסור לפי שמו ביו"ט⁷ אפילו בידו⁸ מפני שהוא מורה ביום טוב מרדא שאינה צריכה⁹ ואם אי אפשר לצלות בו בלא תקוף¹⁰ וגם אי אפשר למצוא שפור אחר אפילו אצל אדם אחר שאפשר לו לשאול ממנו¹¹ וגם לא היה אפשר לו לתקנו מערב יו"ט כגון שנכפה ביו"ט או אפילו נכפה מערב יו"ט ולא ידע ממנו¹² עד שקדש היום או אפילו ידע ממנו סמוך לחשכה ולא היה שהות לתקנו קודם יום טוב¹³ מותר לתקנו ביו"ט¹⁴ אבל אין מורין בן לאחר¹⁵ ואדם הבא לשאול הלכה (א) זו למעשה דהיינו ששואל היאך לעשות מעשה אין אומרים לו היתר זה¹⁶ כדי שלא יעמו להחריז אף אם היה אפשר לתקנו מערב יו"ט¹⁷ ושכח¹⁸ ולא תיקנו דאו אסור מן התורה לתקנו ביו"ט כדיון כל מכשירי אוכל נפש שהיה אפשר לעשותן מערב יו"ט¹⁹ אבל כל אדם מותר לעשות בן מעצמו ובלבד שלא יעשה בן בפני אדם אחר²⁰ שאינו יודע היתר זה כדיון שעושה לפניו הרי זה כמורה לו הלכה למעשה.

ואם נכפה ביו"ט ראשון אסור לתקנו ביו"ט שני של גלויה אם יש שהות ביו"ט ראשון

קונטרס אחרון

(א) זו למעשה כו', כ"ג משמע בגמרא²¹, דלמה כיהש לו, הוי ליה למירא²² הלכה ואין מורין בן. אלא כיון שראה אותו עושה מעשה אף אם היה אומר לו הלכה ואין מורין בן הרי הורה שמותר לעשות מעשה, והוא הדין בנידון דידן. ודו"ק:

1 מ"א סק"ג. ובלקמן ס"ד בסכין.
2 ברייתא לה, א. לפיכך רש"י שם ד"ה ואין מתקני. רבנן ירוחם נתיב ד ח"א (ל, ד). מור ורמ"א שם.
3 ח רש"י כח, ב ד"ה ואחר. שיש פ"ד סי' ג. מ"א סק"ב. ונתבאר לעיל סי' תצה ק"א ס"ה.
4 ט מ"א שם. וראה לעיל סי' תצה שם.
5 י ב חסדא כח, א (דהלכה כדברי יתרה שנתור מכשירי אוכל נפש). וראה ק"א ס"ב, דק"ל בן גס בתקון כלי (דלא כשיטת הרמב"ם ודלא כשיטת הר"ן). ובלעיל שם.
6 יא נגריא כח, ב (לענין תשוחות סכין). ובלקמן ס"ה. רבנן ירוחם שם (לענין שפור שנשבר). רמ"א שם.
7 יב ב"י סי' תקד ד"ה אסור. וראה ק"א.
8 יג רש"י שם ד"ה הלכה. רבנן ירוחם שם. רמ"א שם.
9 יד מ"א ס"ב, ב וכה"ל לעיל סי' תקו ס"ו.
10 טו כדלעיל סי' תצה שם.
11 טז ראה ק"א סק"א. לעיל סי' ל ס"ב (בפני רבים). מ"מ וציונים. ככלי הפוסקים והתוראה ככל סב.

יד הרמב"ם פ"ד הח' שיע' ס"א. וראה לעיל סי' תקו ס"ו.
15 נגריא לב, ב רש"י לה, א שם. מ"ו ורמ"א שם. וראה נגריא גם לעיל סי' שם ס"ו. מ"מ וציונים.
16 טז ברייתא שם. מור ושו"ע ס"ב. וכה"ל לעיל סי' שם סוף ס"ה. וראה לעיל סי' תצה ק"א סק"א.
17 יז ראה מ"מ וציונים. מו מל (קורט) סי' ו ס"ב כה. סי' כמ. יח רש"י שם ד"ה ואין חוששין מ"ו סק"ג. מ"א סק"ג.

סימן תקט

א רב תורה אמר שמואל כח, ב כפויש רש"י שם ד"ה שפור שניצף. מור ושו"ע ס"א. מ"ו ס"ב א. מ"א ס"ב א.
ב רש"י שם ד"ה אסור לתקנו. רא"ש פ"ג סי' ג. מור ורמ"א ס"א. ולענין שבת, ראה לעיל סי' שם ס"ה.
ג נגריא שם. מור ושו"ע שם.
ד רש"י שם. לבוש ס"א.
ה רב חסדא שם (שניצט). רש"י שם ד"ה אחר סכין (שנשבר שאינו). מור (שאין ראוי לצלות בו). רמ"א שם. וראה גם לעיל סי' תצה ס"ד (שנשבר ביו"ט).

ציונים לקונטרס אחרון

א לכללות ק"א — ראה ניומקי ויו"ט.
ב כח, דע"ב (במשוחות סכין); ואמר לי להעביר שמנונית, וחזיתי להצניח ולחרדה קעביר, וקסבר

הלכה ואין מורין בן.

ג. שמתכוין לחרדה, ושהיא הלכה ואין מורין בן.